

Akwụkwọ Daniel — Nke Otu Nari na Iri Itoolu na Ise

Ụzọ na-eduga n'iwu Ụbọchị Ụka: Ọrụ Trump na Mmeghe Amụma n'ime Daniel 11

Jeff Pippenger
2024-04-25

Akụkọ ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu iri anọ nwere ahiri ndi isi ala isii site n'oge ogwugwu ahụ n'afọ 1989 ruo n'afọ 2020, mgbe Biden, onye isi ala nke asaa, zuru ochichi onye isi ala ahụ. Afọ 2020 na-akara mmalite nke akụkọ ihe mere eme zoro ezo, site n'ebe ahụ ruo “Alexander the Great”, nke na-anochi anya oge e guzobere alaeze nke asaa nke amuma Bible n'iwu Sunday nke na-abia n'oge na-adighi anya. Ndi eze iri ahụ ozugbo kwekorọ inye alaeze nke asaa ha nye alaeze nke asato, nke sitere n'ime asaa ahụ—ike papal. Akụkọ ihe mere eme zoro ezo ahụ na-amalite na onye isi ala nke asaa ma na-ejedebe na alaeze nke asaa.

Mgbe akụkọ ihe mere eme na-egosi na n'agbata Xerxes, nke na-anochi anya eze bara ụba nke na-akpalite Grecia, ruo Alexander the Great, e nwere ndi eze Peasia asato, anyi na-achoputa na akụkọ ihe mere eme zoro ezo di n'etiti njedebe nke amaokwu nke abuo na amaokwu nke ato na-anochi anya oge nnwale nke ihe oyiyi nke anu ohia site n'onuogu asato. A na-eme ka ihe oyiyi nke anu ohia no na United States guzoro kparamkam mgbe a manyere iwu Sonda, ma n'oge ahụ ka alaeze nke asaa, ma emesia nke asato, na-abia. Ndi eze Peasia asato ahụ na-ejedebe na Alexander the Great, ya mere onuogu asato na-akara oge nnwale nke ihe oyiyi nke anu ohia nke na-ejedebe n'iwu Sonda.

Amaokwu nke iri ruo nke iri na ise na-agwa anyi na oge ule nke oyiyi nke anu ohia ahụ bu nke ato n'ime ihe iriba ama ato e gosiputara site n'akukọ ihe mere eme nke ndi Maccabee, nakwa na ihe iriba ama nke ato ahụ bu oge malitere na 161 BC ma kwusi na 158 BC. Oge ahụ sochiri ihe iriba ama mbu nke 167 BC, nke kporo aha mmalite nke Nnupuisi Maccabee na Modein, obodo aha ya putara “ime mkpesa.” 164 BC sochiri mkpesa ahụ e mere na Modein, ma kowaa nraranye nke abuo nke ulo nsọ nke abuo. 164 BC na-akowaputa mmalite ochichi nke abuo nke Donald Trump dika onye isi ala nke asato kemgbe Reagan na 1989, onye si n'etiti asaa ahụ puta. Nmalite ochichi ya na Jenwarị 20, 2025 ka e jiri 164 BC nochite anya ya, na emume nrara-azu ahụ, nke muru oru ebube satanic nke gunyere ntuka abuo banyere asato ahụ ibu nke asaa ahụ.

Ya mere, ndi eze Peasia asato ahụ na-anochi anya akukọ ihe mere eme nke njiko ndi Juu na Rom site n'afọ 161 BC ruo n'afọ 158 BC, ma site n'ime nke a ha na-enye akaebe nke abuo banyere oge nnwale nke oyiyi anu ohia ahụ nke na-esochi mbido ochichi Trump n'afọ 2025. Amaokwu nke abuo na-aga n'ihu ruo na ntuli aka e zuru na 2020, ebe o na-akwusi ruo mgbe etinyere akaebe akukọ ihe mere eme nke ndi eze Peasia asato ahụ, ma ha na-enweta ngwa ha mgbe mbido ochichi nke abuo nke Trump gasiri. Ozugbo e debere ndi eze Peasia asato ahụ n'elu akukọ ihe mere eme di n'etiti amaokwu nke abuo na nke ato, a ka nwere oge zoro ezo sitere na mbido ochichi Biden ruo

na mbido ọchịchị nke abụọ nke Trump.

Akụkọ ihe mere eme ahụ zoro ezo ka a na-amata ya na Mkpughe isi nke iri na otu, ebe anụ ọhịa nke ekweghị na Chineke gburu ndị àmà abụọ ahụ n'afọ 2020. Mgbe ahụ, mgbe ụbọchị ihe nnọchianya atọ na ọkara gasiri, Maikel na-arịdata ime ka ndị àmà abụọ ahụ bilie n'ọnwụ. Trump “e mere ka o si n'ọnwụ bilie” malitere mgbasa ozi nke atọ ya maka onye isi ala na November 15, 2022, ma “olu nke onye na-eti mkpu n'ọzara” e mere ka o si n'ọnwụ bilie malitere ikpọ puku narị anọ na iri anọ na anọ ahụ na njedebe nke July, 2023.

Amaokwu nke iri, nke iri na otu, na nke iri na abụọ nke Daniel isi nke iri na otu na-akọwa Agha Ukraine nke malitere n'afọ 2014, nke ga-akwụsị site n'ọgụ mmeri Russia, nke ndakpọ nke njikọ ọchịchị Russia dị ugbu a ga-esochi, dika e gosiri ya n'ụdị site n'ndakpọ nke Soviet Union n'afọ 1989.

Amaokwu nke iri na atọ ruo nke iri na ise na-akọwa ahịrị amụma atọ. Ahịrị nke ọgwugwo nke ọchịchị papacy, nke na-amalite mgbe akwuna Taja si n'ebe o zoro apụta, ka e ji amaokwu nke iri na anọ kowaa n'ụdị atụ; mmezu ya n'akụkọ ihe mere eme bụ n'afọ 200 BC, mgbe Rom ndị ọgọ mmụọ batara n'akụkọ ihe mere eme amụma dika ndị ohi nke ndị gi, ndị na-ebuli onwe ha elu, ma na-ada.

N'ime amaokwu atọ ahụ, a na-anọchi anya ahịrị amụma nke Republicanism nupurụ isi site n'akụkọ ihe mere eme nke Antiochus III, onye na-anọchi anya ọrụ Trump dika onye isi ala nke asatọ, ya bụ, onye sitere n'ime asaa ahụ. Amaokwu ndị ahụ na-akọwaputakwa ahịrị amụma nke Protestantism nupurụ isi dika e si anọchi ya anya n'akụkọ ihe mere eme nke ndị Maccabee.

Ahịrị amụma nke ezi mpi Protestant nke malitere dika ngaghari Filadelfia nke ndị Millerait, ma nke na-agwukwa dika ngaghari Filadelfia nke otu narị puku iri anọ na anọ ahụ, kwesikwara ka e tinyekwuo ya n'elu akụkọ zoro ezo nke amaokwu nke iri anọ. Égbè eluigwe asaa nke Mkpughe isi nke iri bụ akara nke ma ngaghari Filadelfia nke ndị Millerait ma nke otu narị puku iri anọ na anọ ahụ. Imechi amụma, na imeghe amụma, bụ Kraịst na-aruzu ya, ma mgbe Ọ na-eme otú ahụ, Ọ na-egosi Onwe Ya dika Ọdum nke ebo Juda. N'isi nke iri, mmụọ ozi ahụ nke Sister White kwuru na ọ bụ “ọ dighi onye ọzọ ma e wezuga Jisọs Kraịst” “tiri mkpu n'olu ukwu, dika mgbe ọdum na-amu uja: ma mgbe o tirila mkpu, égbè eluigwe asaa kwuru olu ha.”

Kraịst, dika Ọdum nke ebo Juda, tinyere égbè-eluigwe asaa ahụ n'ime akụkọ amụma n'akụkọ afọ 100, ma O mechiri ya akara ozugbo, n'ihia na “mgbe égbè-eluigwe asaa ahụ kwusiri olu ha,” Jọn “na-achọ ide: ma” ọ “nuru olu sitere n'eluigwe na-asi,” “Mechie akara ihe ndị ahụ égbè-eluigwe asaa ahụ kwuru, edekwala ha.”

A na-emepezi ugbu a akụkọ zoro ezo nke amaokwu iri anọ site n'aka Ọdum nke ebo Juda, ma n'ime akụkọ ahụ, a na-anọchi anya ahịrị nke ezi mpi Protestant site na égbè-eluigwe asaa ahụ. Mgbe olu ahụ n'ọzara malitere iti mkpu n'ọnwá Julai 2023, Ọdum nke ebo Juda mepere mkpughe ọzọ banyere ihe “Égbè-eluigwe Asaa” ahụ na-anọchi anya ya.

Égbè eluigwe asaa ahụ na-anọchi anya akụkọ ihe mere eme site na Julai 18, 2020, mgbe e gburu ngaghari nke otu narị na iri anọ na anọ puku n'okporo ámá, ruo n'iwu Sọnde nke na-abia n'oge

na-adighi anya. Ahiri nke egbè eluigwe asaa ahụ na-akowaputa “ihe omume,” ndi na-eme n’ime akuko ihe mere eme ahụ. Nkuda mmuo mbu ahụ, ozi nke Mkpu Etiti Abali sochiri ya, ma iwu Sode sochiekwa ya. Mgbe Nwanneanyi White kowara egbè eluigwe asaa ahụ, ma dika akuko ihe mere eme nke mmuo ozi mbu na nke abuo, ma o bu dika ihe omume ndi ga-abia n’odinihu, n’ime nnochiteanya abuo ahụ o kowara na ha na-anochi anya “ihe omume”.

Ozi nke Mkpu Etiti Abali puru idi ka ihe na-abughi “ihe omume”, ma n’akuko ihe mere eme nke ndi Millerite, nzuko ogige Exeter site n’Ogost 12 ruo 17, 1844 bu “ihe omume”, ya na otutu nkowa ndi ozo metutara ihe omume ahụ. Ma mbata ozi Mkpu Etiti Abali n’ime nzuko ogige ahụ bukwa mmezu nke ilu umu agboghọ iri ahụ nke Matiu isi nke iri abuo na ise. “The omume” nke nzuko ogige Exeter bu mmezu nke egbè eluigwe asaa ahụ, ma ilu umu agboghọ iri ahụ adighi elekwasị anya n’ihe omume ndi ahụ; o na-elekwasị anya n’“ahumahu” nke umu agboghọ ndi ahụ,

“Akuko ilu banyere umu agboghọ na-amaghi nwoke iri nke Matiu 25 na-egosikwa ahumahu nke ndi Adventist.” The Great Controversy, 393.

Di ka egbè eluigwe asaa si akowaputa akuko ihe mere eme yiri ibe ya nke mmeghari nke mmuo ozi mbu na nke ato, otu a kwa ilu umu agboghọ iri ahụ na-akowaputakwa akuko ihe mere eme abuo ahụ yiri ibe ha.

“A na-eduga m ugboro ugboro n’akuko ilu nke umuagboghọ iri ahụ, ise n’ime ha bu ndi amamihe, ma ise bu ndi nzuzu. E mezuworio ma a ka ga-emezu kwa ilu a ruo n’akwukwo ozi ya nke ikpezu, n’ihi na o nwere itinye n’oru puru iche n’oge a, ma, dika ozi mmuo ozi nke ato, e mezuwo ya, a ga-anogidekwa na-egosi ya dika eziokwu di ugbo a ruo na njedebe nke oge.” Review and Herald, Ogost 19, 1890.

Akara nke egbè eluigwe asaa ahụ na-anochi anya “ihe omume” nke akuko ihe mere eme ndi ahụ na-agako onu, ebe umu agboghọ iri ahụ na-anochi anya “ahumahu” nke umu agboghọ amamihe na ndi nzuzu n’ime akuko ihe mere eme abuo ahụ na-agako onu. Ahumahu nke ndi Millerite, ruo n’afọ 1856, bu ahumahu nke Filadelfia, ma ahumahu nke ngaghari nke puku nari na iri ano na ano ahụ bu ahumahu nke Laodisia, ruo obere oge ka onwa Julai, 2023 gasiri. N’ime akuko abuo ahụ, a ga-eme ka umu agboghọ amamihe na ndi nzuzu puta ihè n’oge ozi nke Mkpu Etiti Abali bjarutere, n’ihi na o bu mgbe ahụ ka a ga-ahụ ndi nwere mmanu nke nkwaadebe.

“Onodu nke Uka nke a na-anochi anya ya site n’umuagboghọ-amaghi-uche, ka a na-akokwa ya dika onodu Laodisia.” Review and Herald, August 19, 1890.

Ndi na-aju iri ozi ahụ nke di n’aka Maikel, onyeisi ndi mmuo ozi, onye ridatara na njedebe nke onwa Julai, 2023, ga-anogide n’onodu Laodisia, ma ndi na-ewere obere akwukwo ahụ rie ya ga-abanye n’onodu Filadelfia. Onodu Laodisia na-anochi anya otu ndi mmadu, ma o bu mmadu n’otu n’otu, nke Kraist no n’èzi ya, ma na-achọ ibanye; ma onodu Filadelfia ka a na-anochi anya ya di ka njikota nke Chineke na mmadu. Egbè eluigwe asaa ahụ na-akowaputa “ihe omume” nke ahiri mpi ezi Protestant nke e tinyere n’ime akuko ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu iri ano, malite na Julai 18, 2020, ma kwusi na iwu Sode.

Ilu nke ụmụ agbọghọ iri ahụ na-akọwapụta “ahụmahụ” nke ndị a kpọrọ ka ha buru n’etiti otu nari puku iri anọ na anọ ahụ n’ime otu oge ahụ kpomkwem. “The omume” ndị na-akọwapụta akụkọ ihe mere eme nke otu nari puku iri anọ na anọ ahụ site na Julai 18, 2020 ruo n’iwu ụbọchị Sọnde, na “ahụmahụ” nke klaasi abuo ahụ n’ime akụkọ ihe mere eme ahụ, so ya na nkọwaputa oru ahụ e kenyere n’akụkọ ihe mere eme abuo ndi ahụ na-agba n’usoro yiri ibe ha. Ndi mmuo ozi nke Mkpughe iri na anọ nochiri anya oru ahụ, a nochiri oru ndi Millerait site n’aka mmuo ozi mbu na nke abuo, ma oru nke otu nari puku iri anọ na anọ ahụ ka mmuo ozi nke ato nochiri anya ya.

“Enwewo m ohere di oké onu ahia iji nweta ahumihe. Enwewo m ahumihe n’ozu nke mmuo ozi mbu, nke abuo, na nke ato. A na-anochi anya ndi mmuo ozi ahụ dika ndi na-efeghari n’etiti eluigwe, na-ekwusara uwa ozi ido aka na nti, ma nwee njiko kpomkwem n’ebe ndi mmadu bi n’ubochi ikpezu nke akuko ihe mere eme nke uwa a no. O dighi onye na-anu olu ndi mmuo ozi a, n’ihi na ha bu ihe nnochianya nke na-anochi anya ndi nke Chineke na-aruko oru n’otu na mbara igwe nke eluigwe. Ndi ikom na ndi inyom, ndi Mmuo nke Chineke mere ka ha nwee ihè, ma ndi e doro nsọ site n’eziokwu, na-ekwusa ozi ato ahụ n’usoro ha.” Life Sketches, 429.

Oru e nyere ndi Chineke nke ubochi ikpezu na Septemba 11, 2001, na mmalite oge nke ikara akara, ka e nyekwara ndi Chineke nke ubochi ikpezu ozo na ngwucha oge nke ikara akara, mgbe Maikel siri n’eluigwe ridata na Julai nke afọ 2023.

“Jon huru ‘mmuo-ozu ozo ka o si n’eluigwe gbadata, nke nwere ike di ukwu; e wee mee ka uwa dum muo ihè site n’ebube ya.’ Mkpughe 18:1. Oru ahụ bu olu nke ndi nke Chineke na-ekwusa ozi ido aka na nti nye uwa.” The 1888 Materials, 926.

Dika o dikwa n’ihe gbasara “ihe omume” nke egbè eluigwe asaa na-anochi anya ya, na “ahụmahụ” nke ụmụ agbọghọ iri na-anochi anya ya, oru nke ndi mmuo ozi ato na-anochi anya akuko ihe mere eme abuo na-agako onu.

“Chineke enyela ozi nke Mkpughe 14 onodu ha n’usoro amuma, oru ha agaghikwa akwusi ruo na mmechi nke akuko uwa a. Ozi nke mmuo ozi mbu na nke abuo ka bu eziokwu maka oge a, ha ga-esokwa nke a na-eso ya na-agba osọ n’otu ahiri. Mmuo ozi nke ato na-ekwusa ido aka na nti ya n’olu ukwu. ‘Mgbe ihe ndi a gasiri,’ ka Jon kwuru, ‘ahuru m mmuo ozi ozo ka o si n’eluigwe na-abia, onye nwere ike di ukwu, e wee mee ka uwa na-enwu site n’ebube ya.’ N’ime ihè a, a jikotara ihè nke ozi ato ahụ niile.” The 1888 Materials, 804.

N’amaokwu nke iri na ato ruo nke iri na ise nke Daniel iri na otu, a kwara oru amuma nke akara nke Protestantizim nupuisi (ndi Maccabee), Republicanizim nupuisi (Antiochus III), na akwuna Taja (ndi ohi nke ndi gi). N’otu akuko ihe mere eme ahụ kpomkwem, akara amuma nke mpi Protestant eziokwu nke puku mmadu nari otu na iri anọ na anọ na-akọwaputa oru ha, “ahụmahụ” ha, na “ihe ndi na-eme” n’etiti ndi Chineke nke ubochi ikpezu. A na-anochi akara nke mpi Protestant eziokwu ahụ anya dika egbè eluigwe asaa ahụ, nke bu naani amuma n’akwukwo Mkpughe e ji mara di ka nke e mechiri emechi. Tupu oge amara agwusi kpmkpm, iwu ahụ si n’aka Odum nke ebo Juda bia, Onye ahụ mechiri amuma nke egbè eluigwe asaa ahụ, ka e meghee amuma di n’akwukwo a.

Mmeghe nke èbè eluigwe asaa ahụ n'ogwugwu oge ikà akara nke puku mmadụ narị otu na iri anọ na anọ, nke e gosiputara tupu oge eruo site na mmeghe nke èbè eluigwe asaa ahụ n'mbido oge ikà akara ahụ, ka a ga-etinye n'ọrụ (ahiri n'elu ahiri) n'akukụ ahụ nke akwukwo Daniel nke metutara ubochi ikpeazu, akukụ ahukwa bu akuko ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu iri anọ. Mgbe mmeghe ahụ mezuru kpamkpam, dika e sere ya onyinyo site n'imeghe akara nke asaa, Chineke ga-awukwasị oku nke Mmuo Nso Ya n'elu puku mmadụ narị otu na iri anọ na anọ ahụ, dika O mere ndi na-eso uzọ ya n'oge Pentikost. Pentikost kwekorọ n'iwu Sonda nke na-abia n'oge na-adighi anya.

“O bu n'oke aguu obi miri emi ka m ji atụ anya oge ahụ mgbe a ga-emeghari ihe ndi mere n'ubochi Pentikost n'ike ka ukwu karja nke di n'oge ahụ. Jon siri, ‘Ahuru m mmuo ozi ozọ ka o si n'eluigwe rịdata, nweekwa ike di ukwu; e wee mee ka uwa nwuo ihè site n'ebube ya.’ Mgbe ahụ, dika n'oge Pentikost, ndi mmadụ ga-anu eziokwu a na-ekwuziere ha, onye o bula n'asusu nke ya.”

“Chineke puru iku ume ndu oheru n'ime mkpuruobi o bula nke ji ezi obi choo ijere Ya ozi, O pukwara imetu ebugbere onu aka site n'oku ndu e si n'elu ebe ichuaja weputa, ma mee ka ha buru ndi nwere nka ikwu otuto Ya nke oma. A ga-eme ka otutu puku olu juo ike ikwuputa eziokwu ndi di itunanya nke Okwu Chineke. A ga-atopu ire nsu, a ga-emekwa ka ndi ihere sie ike iburu nkwaputa obi ike banyere eziokwu ahụ. Ka Onyenweanyi nyere ndi Ya aka ihicha ulo nso nke mkpuruobi puo n'ihe o bula na-emeru emeru, na idobe njiko di nnoo nso na Ya, ka ha wee buru ndi na-ekere okè n'ime mmiri ozuzo ikpeazu ahụ mgbe a ga-awusa ya.” Review and Herald, July 20, 1886.

Mmalite nke oge akara ahụ na-egosi njedebe nke oge akara ahụ. Na mmalite, e wusara mmiri ozuzo nke ikpeazu ahụ n'otu tuo, ma na njedebe, a na-awusa ya n'enweghi tuo. Mmuo ozi ahụ nke siri n'eluigwe rịdata na Septemba 11, 2001, bu otu mmuo ozi ahụ nke rịdatarakwa na njedebe nke Julai, 2023. Akuko ihe mere eme nke Pentikost malitere na mbilite n'onwu nke Kraist, ma njedebe nke mmezu zuru okè nke Pentikost di na mbilite n'onwu nke ndi otu narị puku iri anọ na anọ ahụ.

“Omume Kraist n'ifu ume n'elu ndi na-eso uzọ ya Mmuo Nso, nakwa n'inye ha udo ya, di ka ntakiri mkpuru mmiri ole na ole tupu oké mmiri ozuzo bara uba nke a ga-enye n'ubochi Pentikost.” Spirit of Prophecy, voliumu 3, 243.

Kraist kuru ume n'elu ndi na-eso uzọ Ya mgbe e mesiri mbilite n'onwu Ya, ozugbo O rigoro gakwuru Nna Ya. Mgbe O si n'izukota Nna Ya lota, O putara ihè n'ihu ndi na-eso uzọ Ya ma kuru ume n'elu ha “ntakiri ntapu mmiri” nke butere “oke mmiri ozuzo nke Pentikost.” Ntakiri ntapu mmiri ahụ na-anochi anya mmalite nke oge nke ika akara, ma oke mmiri ozuzo ahụ na-anochi anya njedebe ya. A na-emeghari mmalite nke oge nke ika akara ahụ n'ogwugwu, ma di nnoo ka Kraist si kuru ume n'elu ndi na-eso uzọ Ya na mmalite nke oge Pentikost, O kuru ume n'elu ndi Ya nke ubochi ikpeazu na njedebe nke oge ahụ.

“Okpuku ndi ahụ kporo nku kwesiri ka Mmuo Nso nke Chineke kuo ume n'elu ha, ka ha wee bia n'oru, di ka site n'mbilite n'onwu site n'etiti ndi nwuru anwu.” Bible Training School, December 1, 1903.

Ọnwụ nke ndị àmà abụọ ahụ gunyekwara eziokwu ahụ na ndị kwusara ozi ụgha nke Nashville na July 18, 2020, mere nke a dika ndị Laodisia. Mbilite n'ọnwụ nke ọkpukpụ akorọ ndị nwurụ anwụ na-anochi anya mgbanwe sitere n'ọnođụ Laodisia, nke bụ ọnođụ ọnwụ, gaa n'ọnođụ Filadelfia, nke bụ ndụ. Ume nke na-emepụta mbilite n'ọnwụ ahụ na mgbanwe ahụ bụ ozi amụma.

“Lee ike ka anyị ga-enweriri site n'aka Chineke, ka obi ndị ahụ juru oyi, ebe ha nwere naani okpukpe nke iwu, wee hu ihe ndi ka mma e debere maka ha—Kraist na ezi omume Ya! Ozi nke na-enye ndu ka a chorọ iji nye okpukpụ akorọ ndu.” Manuscript Releases, volume 12, 205.

E kewara oge di n'etiti mbilite n'ọnwụ Kraist uzọ abụọ, nke mbu bu ubochi iri anọ, mgbe ahụ ka O rigoro n'elugwe, nke ubochi iri sochiri ya tupu Pentikost. Iri anọ bu akara nke ozara, di ka ubochi ato na okara ma o bu afọ ma o bu ubochi puku abuo na nari isii na iri isii.

Mgbe Maikel siri n'elugwe bia n'onwa Julai nke afọ 2023, ubochi ato na okara nke onwu n'okporo ama gasiri, ka Kraist malitere oru nke ijikota Ibu-Chineke Ya na mmadu n'etiti puku nari anọ na iri anọ na anọ ahụ. E gosiri oru ahụ site n'ubochi iri ndi ahụ tupu Pentikost, ebe e wepuru mmehie ma guzobe idi n'otu n'etiti umunna. Iri na-anochi anya usoro nnwale, ma usoro nnwale ahụ kwusiri na Pentikost, nke na-anochi anya iwu ubochi Sode.

N'otu akuko ihe mere eme ahụ n'onwe ya di na amaokwu iri anọ, ebe eze asato nke Peasia na akuko gbasara njiko aka di n'etiti ndi Juu na Rom nochiri anya usoro nnwale nke onyinyo nke anu ohia ahụ, a na-egosiputakwa usoro nnwale nke umu agboghọ ndi na-amaghi nwoke n'ime ubochi iri ndi na-eduga na Pentikost. Mpi ndapu n'ezi ofufe nke Protestantizim na Republicanizim na-esonyere onwe ha n'akuko ihe mere eme ahụ iji kpuo onyinyo nke anu ohia ahụ, ebe mpi ezi Protestantizim na-ejikota odimma mmadu ha na Chi nke Kraist, si otu a kpuo onyinyo nke Kraist n'usoro nke na-ekewa otu abuo nke ndi na-efe ofufe.

Ihe ndi mere eme a nochiri anya ha dika egbè elugwe asaa ka a meghere n'akuko ihe mere eme nke amaokwu iri na ato ruo iri na ise nke Daniel iri na otu na-anochi anya, ma onu ha jikotara ya na akuko ihe mere eme zoro ezo nke amaokwu iri anọ, nke na-agwu na iwu Ukaide na-abia n'oge na-adighi anya, ebe oge ebere maka ndi na-edebe Ubochi Izu Ike na-emechi.

“Ozokwa, ilu ndi a na-akuzi na a gaghị enwe oge nnwale o bula mgbe ikpe gasiri. Mgbe aruzuo oru nke ozi-oma, nkewa di n'etiti ezi ndi mmadu na ndi ojojo na-esochi ozugbo, a na-eme ka akara aka nke otu o bula guzosie ike ruo mgbe ebighi ebi.” Christ's Object Lessons, 123.

Nkewa nke ndi amamihe na ndi nzuzu, ndi Laodisiya na ndi Filadelfia, ma o bu oka wit na ata, bu ndi mmuo ozi na-emezu ya.

“Ka ahapu ka ata na oka wit too onu ruo oge owuwe ihe ubi. Mgbe ahụ, o bu ndi mmuo ozi ga-aru oru nkewa ahụ.” Selected Messages, book 2, 69.

Ozi a nke a na-emege akara ya ntakiri tupu oge amara agwu agwu na-akowaputa oru nke ndi nke Chineke, dika ndi mmuo-ozu nochiri anya ha. Ozi di n'ime isiokwu ndi a ka a na-ebiputa ugbu a gburugburu uwa n'asusu (ire) kariri iri isii. A na-eme nke a ugbu a ntakiri tupu oge amara agwu agwu, o bukwa oru nke ndi nke Chineke nke ubochi ikpezu igosi ozi a. Ozi ahụ na-akowaputa ihe

omume ndị a nọchiri anya dị ka egbe-eluigwe asaa, ọrụ nke ighota na igosi ozi ahụ na-emeputakwa ahụmahụ nke ụmụ agbọghọ amamihe.

Anyị ga-aga n'ihu n'omumụ a n'isiokwu na-esonụ.

“N’ọhụ nke abali, otu ihe nkiri dị oke njọ nke ukwu gabigara n’ihu m. Ahụrụ m nnukwu bọọlụ ọkụ ka ọ dabara n’etiti ụfọdụ ụlọ ukwu mara mma, mee ka e bibie ha ozugbo. Anụrụ m ka mmadụ kwuru, si: ‘Anyị maara na ikpe Chineke na-abia n’elu ụwa, ma anyị amaghị na ha ga-abia ngwa ngwa otu a.’ Ndị ọzọ, site n’olu juputara n’ahụhụ, kwuru, si: ‘Ị maara! Gịnizi mere i ji agwaghị anyị? Anyị amaghị.’ N’akụkụ niile, anụrụ m okwu nkatọ yiri nke a ka a na-ekwu.”

“N’oke nnukwu ahụhụ m tetara. M laghachiri n’ura ọzọ, o yikwara ka m nọ n’ime nnukwu nzuko. Otu onye nwere ikike nọ na-agwa igwè ahụ okwu, n’ihu ya ka e deputara maapu nke ụwa. O kwuru na maapu ahụ na-anọchi anya ubi vain nke Chineke, nke a ghaghị izulite. Ka ihè si n’eluigwe na-amụkwasi onye ọbụla, onye ahụ ga-enwuputa ihè ahụ n’ebe ndị ọzọ nọ. A ga-amunye ọkụ n’otutu ebe, ma site n’ọkụ ndị a ka a ga-amunye kwa ọkụ ndị ọzọ.”

E kwughachiri okwu ndị a: ‘Unu bụ nnu nke ụwa: ma ọ bụrụ na nnu ahụ efunahụ uto ya, gini ka a ga-eji mee ka ọ dị nnu ọzọ? site n’oge ahụ gaa n’ihu, ọ baghizi uru ọ bụla, kama ka a tufuo ya n’èzí, ka mmadụ zoda ya n’okpuru ụkwụ. Unu bụ ihè nke ụwa. Obodo e wuru n’elu ugwu apughị izo ezo. Ndị mmadụ anaghị amunye kandul, tinye ya n’okpuru efere atụ ọka, kama n’elu ihe ndoba kandul; ọ na-enye kwa ihè nye ndị niile nọ n’ụlọ. Ka ihè unu si otú a na-enwu n’ihu mmadụ, ka ha wee hụ ezi omume unu, wee nye Nna unu nke nọ n’eluigwe otuto.’ Matiu 5:13–16.

“Ahụrụ m iyi-ihè na-enwu site n’obodo ukwu na obodo nta, nakwa site n’ebe ndị dị elu na n’ebe ndị dị ala nke ụwa. E rubeere okwu Chineke isi, n’ihi ya e nwekwara ihe ncheta nye Ya n’obodo ukwu na obodo nta ọ bụla. E kwusara eziokwu Ya n’ụwa niile.

“Mgbe ahụ, e wepuru map a, tinye nke ọzọ n’onodu ya. N’elu ya, ihè na-enwu site n’ebe ole na ole naani. Ụwa nke fọdurụ nọ n’ochichiri, naani ntakiri ọkụ na-egbukepụ ebe a na ebe ahụ. Onye Nkuzi anyị sirị: ‘Ochichiri a bụ nsonaazu nke ndị mmadụ iso ụzọ nke onwe ha. Ha elekotala agwa ojoo ndị a ketara eketa na ndị a zulitere. Ha emeela iju ajuju, icho mmejo, na ebubo ka ọ bụrụ ọrụ kacha mkpa nke ndụ ha. Obi ha adighi ezi n’ihu Chineke. Ha ezobela ihè ha n’okpuru efere atụ.”

“Ọ bụrụ na onye agha ọbụla nke Kraist emewo ọrụ ya, ọ bụrụ na onye nche ọbụla nọ n’elu mgbidi Zaijon enyeela opi ahụ ụda doro anya, ụwa ga-abụ na ọ nulari ozi ido aka ná ntị ahụ. Ma ọrụ ahụ nọ otutu afo n’azu. Ka ndị mmadụ nọ n’ura, Setan ejirila aghughọ gafe anyị.”
Testimonies, volume 9, 28, 29.